

گفت‌وگوی «جوان» با نویسنده کتاب صبح درباره مجاهدت‌های یک زن در دفاع از خرمشهر

زینب امجدیان
نویسنده دوست‌کامی کارشناس زبان و ادبیات انگلیسی و کارشناس ارشد خبرنگاری بین‌المللی و نیز مترجم، فایسنده پژوهشگر حوزه ادبیات پایداری و بیداری اسلامی است. آشنایی او با سوژه کتاب صبح به کتاب «دا» برمی‌گردد. می‌گوید: حدود ۱۱ سال پیش که دارا خواندم متوجه شدم نزدیک به ۶۰ بار نام «صبح» در صفحات و رویدادهای مهم کتاب آمده است. او نقش برجسته‌ای به عنوان یک زن در جریان مقاومت خرمشهر داشت. انتشارات مهر اخیراً آخرین نوشته‌این نویسنده را منتشر کرده و «جوان» به همین بهانه باوی گفت‌وگو کرده‌است.

موضوع گفت‌وگوی امروز ما با شما «کتاب صبح» است؛ این کتاب تنها گفت‌وگو با خانم صبح است؟

بله؛ این کتاب تنها روایتی است که از خانم وطن‌خواه منتشر شده است. ایشان با وجود نقش برجسته‌ای که به عنوان یک زن در جریان مقاومت خرمشهر داشته است، تا قبل از انتشار کتاب حاضر به گفت‌وگو درباره خاطراتش نبود. این برای اولین بار است که مخاطب از زبان خانم وطن‌خواه روایت آغاز جنگ و دفاع از خرمشهر و همچنین نبرد در جبهه ذوالفقاری و… را می‌شود.

آشنایی شما با صبح و این کتاب چگونه شکل گرفت؟ خودتان به سراغ این سوژه رفتید یا به شما پیشنهاد شد؟

آشنایی من با ایشان به کتاب «دا» برمی‌گردد. حدود ۱۱ سال پیش که دارا خواندم، دیدم نزدیک به ۶۰ بار نام «صبح» در صفحات و رویدادهای مهم کتاب آمده است. خوب با توجه به جنس کار ما و شناختی که از شخصیت‌ها و میزان کنشگری‌شان دارم، متوجه شدم آنچه خواندم، تمام این شخصیت نیست و قطعاً او گفتنی‌های زیادی دارد. حدود یک سال بعد خانم حسینی نویسنده کتاب «دا» و مسئول واحد بانوان دفتر ادبیات پایداری و مقاومت حوزه هنری با من تماس گرفت و برای انجام پروژه خاطرات خانم وطن‌خواه دعوت به همکاری کرد. من خانم صبح را برای اولین بار آنجا دیدم.

سبک نگارش کتاب چگونه است؟

سبک نگارش خاطرات خانم وطن‌خواه به صورت خطی یا به عبارت دیگر سبک تاریخی است. با توجه به اینکه دوره نوجوانی راوی با دوران مبارزات مردمی برای پیروزی انقلاب اسلامی گره خورده، لازم بود از فعالتهای او و نقضش در این زمان صحبت شود. اینکه شخصیت او چطور و در چه حال و هوایی شکل می‌گیرد که در اولین ساعات شروع جنگ چنین ورود و عکس‌العمل‌های به‌موقع و مسئولیت‌پذیرانه‌ای از ایشان می‌بینیم، همه و همه باید برای مخاطب قابل پیش‌بینی باشند. به این دلیل روایت ما از خاطرات خانم وطن‌خواه از یک فلش‌بک کوتاه در سال ۶۸، به کودکی‌اش برمی‌گردد و شروع می‌شود.

برای نوشتن کتاب چه اسنادی در اختیار شما قرار گرفت؟

اسناد که در اختیار ما قرار نمی‌گیرد، همیشه این ما هستیم که به دنبال اسناد می‌گردیم و از کوچک‌ترین آنها نمی‌گذریم. در این رابطه با دو دسته مختلف از اسناد روبه‌رو بودم؛ اول اسناد چاپ شده مربوط به مقاومت خرمشهر و موقع آن. دوم شخصی‌های که به عنوان شاهدان عینی ماجرا در مقاطع مختلف مطرح بودند. در مورد دسته اول باید گفت اسناد نسبتاً خوبی در حوزه مقاومت خرمشهر منتشر شده است. از بین کتاب‌ها (اسنادی، خاطرات) روز ششمبارها، بولتن‌ها، نشریات، اطلس‌ها و نقشه‌های مربوطه، دو روز شمار مربوط به سپاه و از تش و همچنین کتاب خرمشهر در جنگ طولانی، بیش از بقیه محل‌ارجاع من بود. ساعت‌های زیادی در کتابخانه جنگ حوزه هنری که بزرگ‌ترین کتابخانه تخصصی جنگ در کشور است، صرف مطالعه این اسناد شد. اینکه جادار در آن دوستان‌ها، همکاران کتابخانه که بارها و بارها با حوصله فراوان مرا در پیدا کردن آنچه مدنظر داشتم یاری کردند، تشکر کنم.

مطالعه در منشورات مربوط به شروع جنگ در خرمشهر باعث باز شدن درهای مختلفی به رویم بود. گاهی اوقات که برای رفع ابهام از موضوعی به اسناد مراجعه می‌کردم، با مطالبی روبه‌رو می‌شدم که سایر روایت‌های مطرح در کتاب را کامل و بی‌نقص می‌کرد یا باعث

«صبح» مظلومیت زنان خرمشهر را روایت می‌کند

دریافتی و پیش آن در نگارش بر عهده نویسنده است. اینجاست که هیچ سؤالی بدون برنامه طرح نمی‌شود و هر جوابی ما را قانع نمی‌کند. هدایت جلسه مصاحبه تا دریافت کامل اطلاعات مورد نیاز در بخش‌های مختلف کتاب، جزو وظایف و مهارت‌های مؤلف است. این تلاش‌ها تا جایی که تیپ شخصیت اصلی و هم‌راهانش منابعی بود که به صورت بسیار دقیق و با تاریخ مستند در مقاطع مختلف تاریخی بر سر شهر آورد، احتیاج به آن را بیان کنیم. این با مطالعه و پژوهش در کتابی مثل «خرمشهر در جنگ طولانی» اتفاق افتاد. آنچه امروز شما در گفتاری‌های خلق عرب در خرمشهر و موضوعات به برچیده شدن بساطشان در کتاب «صبح» می‌خوانید، روایتی است مستدل، مستند و قابل اطمینان.

این کتاب حاصل چند ساعت مصاحبه با خانم وطن‌خواه است؟

مصاحبه‌های خانم وطن‌خواه در سه فاز مختلف انجام و در مجموع حدود ۳۰۰ ساعت صوت تولید شد. فاز اول مربوط به ضبط خاطرات اولیه بود که ۱۲۰ ساعت به طول انجامید. در فاز دوم که بعد از نگارش اولیه انجام شد، ۸۰ ساعت مصاحبه درباره مطالب جامانده و سؤالات پیش آمده حین نگارش گرفته شد و در فاز سوم بعد از اصلاح نگارش قبلی و نگارش نهایی اثر، علاوه بر پرسش و گفت‌وگو پیرامون موضوعات به جامانده که احتیاج به چکش کاری بیشتر داشت، بعد از خوانش خط‌به‌خط کتاب در محضر خانم وطن‌خواه آخرین اصلاحات انجام شد. در این مرحله نزدیک به ۱۰۰ ساعت صوت به دست آمد.

کتاب چقدر به واقعبیات نزدیک است و چقدر از قوه تخیل و نویسندگی خود در متن استفاده کردید؟

کتاب خاطرات خانم وطن‌خواه، برشی واقعی از یک رخداد تاریخی است که با اصرار و اهتمام نویسنده، تخیل او و راوی در هیچ صفحه‌ای از آن ورود نکرده است. تمام مدت مصاحبه و نگارش تأکید و وسواس داشتم که صدای من در هیچ سطری از کتاب شنیده نشود. به نظر من این یکی از رموز موفقیت نویسندگان مستندنگار است. اگر کسی فلان کتاب را ورق بزند و بدون اطلاع از نام نویسنده‌اش بگوید این قلم، قلمه دوست‌کامی است، دیگر باید فاتحه آن کار را بخواند. این هنر مستندنگار است که تا آنجا که ممکن است بتواند با تسلط ادبیات خودش را به زبان و ادبیات راوی نزدیک کند. البته این به آن معنا نیست که ما عیباً هرچه راوی گفت را می‌نویسیم. انجام مصاحبات مختلف درباره موضوعات مهمی که قرار است جلسه مصاحبه حول آن بگردد، مهندسی مصاحبه، طرح سؤالات محتمل از سمت خواننده، کنترل و مدیریت اطلاعات

فرهنگ‌و هنر

سرویس فرهنگی ۸۸۴۹۸۴۶۶

گفت‌وگوی «جوان» با نویسنده کتاب صبح درباره مجاهدت‌های یک زن در دفاع از خرمشهر

باز هم در حوزه ادبیات دفاع مقدس خواهید نوشت؟

حقیقتاً به کاری غیر از نگارش در حوزه ادبیات پایداری، جنگ و بیداری اسلامی فکر نمی‌کنم. آنقدر حرف‌های نگفته باقی مانده که اگر شنبانه‌روز تلاش کنیم و بدویم باز خیلی از آنچه ایده‌آل است فاصله داریم. سوژه‌های مورد نظرم را پیدا کرده و اگر عمری باشد حداقل تا پنج شش سال آینده مشغولشان هستم.

فکر می‌کنید ادبیات چقدر می‌تواند در این فضای جامعه تأثیر گذار باشد؟

ظرفیت ادبیات به‌ویژه ادبیات پایداری بسیار زیاد است. گاهی اوقات وقتی حسین مصاحبه و نگارش در دنیای بی‌ریا، خالص و سرشار از عشق و ایمان جوان‌های دوران جنگ و بعدتر از آن جریان مقاومت، غرق می‌شوم، چقدر حسرت می‌خورم از روزها و سال‌هایی که از دست رفت و نتوانستیم شیرینی مرام و مسلک و اعتقاد و آرمان آن بچه‌ها را به جامعه انتقال دهیم. شک نداشته باشید اگر بتوانیم آن حال و هوا را انعکاس طرب بوده و نه بویی از آن داشته باشیم، آسمال نیز روز جمعه را که مقوله روبه‌رو می‌شویم.

عملکرد فعالان فرهنگی را در ایجاد وضعیت کنونی جامعه چه اندازه تأثیر گذار می‌دانید؟

نمی‌خواهم ناامیدانه بگویم کار خوبی در عرصه فرهنگی تا الان انجام نشده اما با شناختی که از جنس هموطنانم دارم، می‌دانم که اگر خوب در این عرصه کار شده بود، امروز با شرایطی به مراتب بهتر از این مواجه بودیم. اگر درست کار فرهنگی نکردیم، اگر الگوها را به‌خوبی معرفی نکردیم، چقدر نادرسیم طلبکارانه از مردم انتظار داشته باشیم که خیلی راحت سره را از ناسره تشخیص بدهند. مگر چند درصد از فرزندان ما این شانس را دارند که در خانواده‌های متولد شوند که با چنین ارزش‌هایی بار ببینند؟ این وظیفه متولیان فرهنگی بوده که خوراک فکری مناسبی برای آنها تهیه کنند. هر کس کار کند، هر کس تلاش و سرمایه‌گذاری کند، نتیجه می‌بیند، حالا می‌خواهد این مدنظر من بود، اما به خواست ایشان نام کتاب صبح انتخاب شد.

چه مسائل و مشکلاتی در راه تهیه، تدوین و نگارش این کتاب برایتان به وجود آمد؟

اولین مسئله‌ای که در راه تولید آثار اینچنینی با آن روبه‌رو هستیم، مشکلات مربوط به ضبط مصاحبه است. به دلیل اینکه در پرسش سسؤال‌ها و دریافت اطلاعات با حساسیت و دقت پیش می‌رویم، ناخودآگاه جلسات مصاحبه طولانی می‌شود. این طولانی شدن ساعات مصاحبه بعضاً راویان را بی‌تابی می‌کند. این در حالی است که حتی یک سؤال بدون دلیل و سناریوی ذهنی پرسیده نمی‌شود. گاهی اوقات چون ذهن راوی در فضای روایتی تمرکز است، متوجه دلیل برخی از سؤالات ما نشده و ممکن است احساس کند، طرح بعضی پرسش‌ها لزومی ندارد. انرژی و توانی که صرف مجاب کردن بعضی از روایان می‌شود، گاهی مسئله‌ساز می‌شود. دیگر مشکلات هم مربوط به جریان تدوین کتاب است. راستی از مایه حوادث مهم، چیدمان اتفاقات در یک سیر زمانی منطقی، حفظ ریتم جریانات مختلف، پر کردن خلأهای موجود به نحوی که خواننده را متوجه خود نکند، به سیرانجام رساندن روایت مربوط به کاراکترهای مطرح و… تنها بخشی از مشکلات تدوین خاطرات افراد شاخص در ادبیات پایداری است.

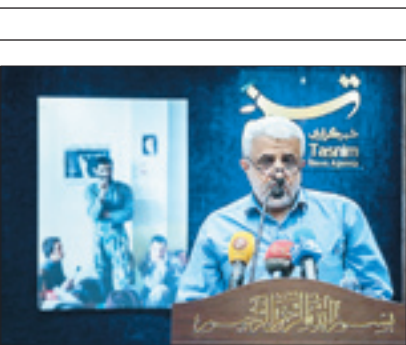
کتاب چه زمانی منتشر شده است؟ گزارشی از بازخورد این کتاب نزد مخاطبان دارید؟
کتاب اردیبهشت ماه امسال و در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران برای اولین بار در اختیار مخاطبان قرار گرفت. کتاب «صبح» به همت انتشارات سوره مهر به چاپ رسیده است. در همین فرصت کوتاه و با توجه به اینکه هنوز در راه معرفی اثر کار خاصی انجام نشده، استقبال خوبی از آن شده است. امیدوارم به‌زودی کتاب، جایگاه خوبی بین مردم پیدا کند.

دسته گل‌هایی که به آب داده می‌شود!

■ حسن روانشید*

حزب‌بالله فشارهای مادی ناشی از مشکلات اقتصادی را همواره تحمل می‌کند اما تحمل بی‌تفاوتی به بعضی از معنویات و ارزش‌های ریشم‌ای را نداشته و با ابراز گل‌مندی از مسئولان این تقیصه واضح و مریهن را عیان می‌نماید.سال قبل در روزهای دهم صادقیه بود که به مناسبت شب شهادت امام شام شیعیان حضرت جعفر صادق (ع) گویندگان خبر در شبکه ۵ سیمای اصفهان به‌رمغ اجرای برنامه‌ای در دامنه هجران اما در آغاز و پس از پایان بدون توجه به اینکه در تمام طول خبر روی آنتن بوده با ابراز کلماتی خصم داخل و خارج از کشور را تا حدودی شادمان نمودند که البته بعداً از کادر شبکه خبر کنار گذاشته شدند و تغییرات عمده‌ای در مدیریت استانی رسانه ملی اصفهان اتفاق افتاد و ماجرا به‌ظاهر اینگونه خاتمه یافت که فراموشی سپرده نشد زیرا توأم با ایم داغ شهادت امام مکتب جعفری بود که نمی‌توان آن را از یاد برد. این تألم باید برای معاونت استان‌های صداوسیما درس عبرتی می‌بود تا به‌جای تغییرات رونمایی به زیرساخت‌ها توجه بیشتری می‌شد و از آزمون‌وخطای شکست‌خورده پیروی نکرده و اجازه ندادند که شبکه اصفهان بلکه در هیچ نقطه از کشور اینگونه مسائل تأسف‌بار برای احساسات میلیون‌ها مسلمان و به‌خصوص شیعیان مکتب جعفری تکرار شود و مراقبت نمایند تا ایام دهه‌ها خالی از هر گونه برنامه توأم با عیش و طرب بوده و نه بویی از آن داشته باشد.
امسال نیز روز جمعه را که مصادف با شب شهادت امام صادق (ع) و همچنین سالگرد شهادت شهید بهشتی و ۷۲تن از یاران امام و انقلاب و تشییع ۱۵۰ تن از شهدای تجسس شده جنگ تحمیلی در سراسر کشور بود را دیو اصفهان از آغاز صبح با اجرای برنامه قند و عسل به طرب سیری نمود تا ماجرای تأسف‌بار تاریخ چنین شبی در سال گذشته مجدداً تکرار شود و دل شیعیان را به درد آورد دست‌آست که وضیعت اقتصادی در رسانه ملی از نظر بودجه مساعد نیست اما این دلیل نمی‌شود تا یک برنامه سفارشی را که توأم با نوعی متلک‌پرانی و طرب است و پشتیبانی مالی دارد درست در چنین روزی روی آنتن فرستند.

*روزنامه‌نگار پیشکسوت

گلعلی بابایی با انتقاد از ترجمه ضعیف برخی کتاب‌های حوزه دفاع مقدس:

هر کس برای خودش یک نهضت ترجمه به راه انداخته است

هر کس برای خودش یک نهضت ترجمه به راه انداخته که این خود ضربات جدی می‌زند. هر نهادی یا سلیقه خود در این بازار فعالیت می‌کند، سلیقه مخاطبان، بازاربابی و توزیع جایی در این اقدام ندارند. مشخص نیست نهاد متولی در این عرصه کیست؟ گلعلی بابایی نویسنده بابیان این مطلب در گفت‌وگو با تسنیم از انتشار ترجمه عربی دو کتاب «ماه همراه بچه‌هاست»:زندگینامه شهید همت و «در هاله‌ای از غبار» زندگینامه شهید احمد متوسلیان خبر داد و گفت:پیش از این، این دو کتاب به زبان عربی ترجمه شده‌بود، اما زمانی که نمایشگاه کتاب بیروت حضور یافتیم، مرکز دایره‌المعارف لبنان خواستار عرضه این کتاب به زبان عربی شد. وی افزود:آنها منت ترجمه شده‌ما را سلیس و صحیح ارزیابی نکردند، بنابراین درخواست کردند که خودشان این کتاب را مجدت ترجمه و منتشر کنند. بابایی با اشاره به وضعیت ترجمه کتاب‌های دفاع مقدس گفت: من تصور می‌کنم، وضعیت امروز به مراتب بدتر از سال‌های نخست شروع نهضت ترجمه شده است، چراکه هر کس برای خودش یک نهضت ترجمه به راه انداخته که این خود ضربات جدی می‌زند. هر نهادی با سلیقه خود در این بازار فعالیت می‌کند، سلیقه مخاطبان، بازاربابی و توزیع جایی در این اقدام ندارند. مشخص نیست نهاد متولی در این عرصه کیست؟ این نویسنده افزود:البته وضعیت کاغذ به روند انتشار کتاب‌های دفاع مقدس بسیار ضربه زده است. در شرایط فعلی که با بحران کاغذ و رکود اقتصادی نشر مواجه هستیم، ناشران دیگر تمایلی به انتشار کتاب‌های دفاع مقدس ندارند. قیمت بالای کتاب نیز موجب شده کتاب دفاع مقدس کمتر خریداری و مطالعه شود.

فرم اشتراک روزنامه جوان

- ۱. مبلغ اشتراک در براساس جدول راهنمای مندرج به حساب سیبا ۰۷-۴۰۷۰۹۵۲۳-۰۱۰۵ بانک ملی شعبه میدان فردوسی به نام شerket پیام آوران نشر روز واریز نمائید.
- ۲. فرم پر شده اشتراک را به همراه اصل فیش بانکی به وسیله پست سفارشی به دفتر امور مشترکین روزنامه ارسال نمائید.
- ۳. ارسال نشریه پس از رسیدن فیش و فرم اشتراک از اول و شانزدهم هر ماه آغاز می‌شود.
- ۴. لطفاً کپی رسید بانکی را تا پایان مدت اشتراک نزد خود نگه دارید.
- ۵. در صورت تغییر نشانی در اسرع وقت امور مشترکین را مطلع فرمائید.

نام: نام و نام خانوادگی:
تلفن تماس:

نام شرکت یا موسسه:
کدپستی الزامی است:

نشانی:

هزینه اشتراک روزنامه (مبالغ به ریال) می‌باشد.

سه ماهه **۸۲۵/۰۰۰**

۶ ماهه **۱/۷۵۰/۰۰۰**

نه ماهه **۲/۴۷۵/۰۰۰**

یکساله **۳/۳۰۰/۰۰۰**

توضیح: ایثارگران (خانواده معظم شهید، جانبازان عزیز و آزادگان سرفراز) از تخفیف ویژه ۲۰٪ بهره‌مند می‌شوند.

آدرس: خیابان میرزای شیرازی، خیابان پانزدهم، پلاک ۴۴، طبقه دوم

تلفن: ۸۸۳۴۱۶۵۴ شماره: ۸۸۳۴۱۶۵۰

ایثارگران

مراقب: ۱۱۵۶

فراخوان مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

خدمات «بازسازی آشپزخانه و ساخت مهمانسرا در طبقه فوقانی آن» سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی – وزارت آموزش و پرورش در نظر دارد مناقصه عمومی خدمات «بازسازی آشپزخانه و ساخت مهمانسرا در طبقه فوقانی آن» به شماره ۰۰۰۰۰۳۰۶۶۰۰۰۳۰۹۸۰ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس: WWW.Setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه، روز دوشنبه ۱۳۹۸/۴/۱۰ می‌باشد.

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: ساعت ۱۴ روز چهارشنبه ۱۳۹۸/۴/۱۹

مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: ساعت ۱۴ روز شنبه ۱۳۹۸/۴/۲۹

زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۵ روز شنبه ۱۳۹۸/۴/۲۹

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌ها: «الف» و «ج»:

آدرس: تهران – خیابان کریمخان زند– خیابان ایرانشهر شمالی – سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی – اداره‌کل امور اداری و پشتیبانی امور حقوقی و قراردادها– تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۲۱۱۶۲

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت عضویت در سامانه:

مرکز تماس ۰۲۱-۴۱۹۳۴-دکتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸